

23/6 19³⁰

Rájec-Jestřebí

zámek

Quatuor Modigliani Quartet

Amaury Coeytaux, Loïc Rio / housle

Laurent Marfaing / viola

François Kieffer / violoncello

Koncertu udělil záštitu J. E. velvyslanec Francie v ČR
Stéphane Crouzat.

Ve spolupráci

Program

Joseph Haydn (1732–1809)

Smyčcový kvartet F dur, op. 77 č. 2 „Lobkowitzký“

Allegro moderato

Menuet. Presto

Andante

Finale. Vivace assai

Claude Debussy (1862–1918)

Smyčcový kvartet g moll, op. 10

Animé et très décidé

Assez vif et bien rythmé

Andantino, doucement expressif

Très modéré – Très mouvementé et avec passion

Své poslední kvartety vytvořil **Joseph Haydn** (1732–1809) mezi roky 1799–1803. K nim patří kvartety op. 77, které vznikly na objednávku knížete Franze Josepha Maxe Lobkowitze. Kvartety jsou oceňovány jako spojení vrcholné kompoziční techniky, s prostotou výrazu typickou pro skladatelova raná díla (například ve variacích třetí věty). Obě témata první sonátové věty *Smyčcového kvartetu F dur* mají totožné východisko. Na tehdejší dobu je neobyčejně rozlehlé provedení, do nějž už se přesouvá těžiště kompoziční práce, což se stalo typickým pro další vývoj druhu. Taneční věta sice má název Menuet, avšak nese zřetelný charakter scherza. Pomalá věta je variacemi pochodového tématu, finální věta založená na třech tématech rovněž uplatňuje taneční model. Všechny tyto znaky jsou předzvěstí dalšího vývoje a zřetelně předznamenávají Beethovena.

Smyčcový kvartet g moll **Clauda Debussyho** (1862–1918), jediné dílo tohoto druhu ve skladatelově tvorbě, vznikl v letech 1892/1893, v období, kdy zkomponoval symfonickou báseň *Prélude à l'après-midi d'un faune* (Preludium k Faunovu odpoledni) podle Stéphana Mallarméa. Zatímco symfonickou básní otevřel novou etapu své tvorby v moderním duchu, smyčcovým kvartetem se odvolává ke klasicko-romantickému dědictví jak čtyřvětou formou celku, tak strukturou jednotlivých vět. První věta je v sonátové formě, v níž je základní téma variačně obměňováno, následuje scherzo s triem. Pomalá věta bývá někdy charakterizována jako melancholické nokturno, pro finální větu skladatel volil formu sonátového ronda. Přesto přináší skladba inovace: jádro hlavního tématu se například objeví v obměně také v druhé větě, výběr tónového materiálu obohacuje Debussy o církevní tóniny, o vlivy hudby Orientu a další inspirace.

Premiéra se uskutečnila 29. prosince 1893 v Paříži v provedení Ysaÿova kvarteta, byla však přijata poměrně vlažně. Nadšené porozumění ale našel u kolegů hudebníků. Paul Dukas prohlásil: „Debussy je jedním z neoriginálnějších umělců mladší hudební generace, kteří nevidí v hudbě prostředek k vyjádření emoce – cílem je emoce sama.“

Vlasta Reittererová

Pařížský soubor **Quatuor Modigliani** založený v roce 2003 je smyčcové kvarteto patřící mezi nejžádanější současná kvarteta; jako takové pravidelně vystupuje v předních mezinárodních koncertních cyklech a na nejprestižnějších pódiiích světa. Jako aktuální rezidenční kvarteto Maison de la Radio et de la Musique v Paříži vystupuje v sídle organizace samostatně, s komorními kolegy, vyvrcholením rezidence pak bude světová premiéra skladby od Philippa Manouryho.

Mezi nedávné úspěchy souboru patří např. severoamerické turné s koncerty v Carnegie Hall či Kimmel Center, turné po Asii s koncerty v Jižní Koreji, Číně a Singapuru nebo vystoupení na významných evropských scénách s návraty do Alte Oper ve Frankfurtu, Laeishalle v Hamburku, Nadace Gulbenkian v Lisabonu či Concertgebouw v Amsterdamu, po sedmi letech se vrací také na náš festival. Kvarteto Modigliani si vybuodovalo opravdová umělecká přátelství, pravidelně hraje s hudebníky, jako jsou Nicholas Angelich, Daniel Müller-Schott, Yefim Bronfman, Sabine Meyer, Beatrice Rana nebo Renaud Capuçon.

V roce 2014 se kvarteto Modigliani postavilo do čela proslulého festivalu Rencontres Musicales d'Evian, který v roce 1976 založil Antoine Riboud a který se po třináctileté pauze proslavil svým (bývalým) legendárním uměleckým ředitelem Mstislavem Rostropovičem. Společné úsilí letoviska Evian a kvarteta Modigliani zaznamenalo okamžitý úspěch a festival se opět stal jedním z největších a nejvíce propagovaných letních hudebních akcí v Evropě. V roce 2020 se umělci stali uměleckými řediteli festivalu smyčcových kvartet „Vibre! Quatuors“ v Bordeaux i tamní renomované mezinárodní soutěže smyčcových kvartet. Od podzimu 2023 působí členové kvarteta jako mentoři na Cortotově hudební škole v Paříži.

Kvarteto Modigliani nahrává čtvrtá alba pro label Mirare, kde např. v Roce české hudby 2024 vyšla i úspěšná nahrávka Smetanova kvartetu „Z mého života“. Od téhož roku se soubor věnuje největší kvartetní výzvě: souborné nahrávce všech šestnácti smyčcových kvartetů Ludwiga van Beethovena.

Díky velkorysosti a podpoře soukromých sponzorů hraje kvarteto Modigliani na čtyři vynikající italské nástroje: oboje housle postavil Giovanni Battista Guadagnini v letech 1773 a 1780, violu Luigi Mariani v roce 1660 a violoncello Matteo Goffriller v roce 1706.